

2021 – 4 Referatsaker

Alle sakene har vedlegg.

- a) Avgjørelse i klagesak – tillatelse til fremføring av vann- og avløp Bror L. Andersen
Avgjørelse i klagesak – tillatelse til fremføring av vann- og avløp H. Stephansen

Miljødirektoratet opprettholder vedtak fra Ytre Hvaler nasjonalparkstyre om tillatelse til fremføring av deler av felles vann- og avløpsledning innenfor grensen til Ytre Hvaler nasjonalpark. Verneforskriften har en egen bestemmelse som åpner for å gi tillatelse forutsatt at naturmiljøet ikke skades. Nasjonalparkstyret har satt strenge vilkår for å ta vare på verneverdiene der traseen går innenfor nasjonalparkens grenser. Klager gis ikke medhold.

- b) Delegering av myndighet etter naturmangfoldloven til statsforvalterne og nasjonalpark- og verneområdestyrer

Miljødirektoratet delegerer myndighet til nasjonalpark- og verneområdestyrer for følgende bestemmelser:

- § 69 første ledd
- § 70 annet ledd
- § 71 første ledd
- § 73 første ledd

Delegeringene trer i kraft 15. januar 2021 og erstatter tidligere delegeringer etter samme bestemmelser. Delegeringene er ikke til hinder for at departementet eller direktoratet kan utøve myndighet etter bestemmelsene.

- c) Tilbud på konsept og idéforslag for tilrettelegging av utemiljøet på Storesand

Oslofjordens Friluftsråd (OF), nasjonalparkforvalter og Lars Ole Klavestad, landskapsarkitekt MNLA, hadde befaring på Storesand på Hvaler 12.01.2021 for å planlegge tilrettelegging av utemiljøet på Storesand.

Fordi et slik type prosjekt blir til mens man går, fant vi det hensiktsmessig å dele det inn i faser, der det gis et nytt, uavhengig tilbud på hver fase. Etter presentasjon / evaluering av hver fase blir det opp til OF (i samarbeid med nasjonalparkstyret) om man ønsker å gå videre til neste fase og i hvilket omfang.

Lars Ole Klavestad har jobbet med en rekke lignende tilretteleggingsprosjekter, f.eks. Glommastien, Oldtidsveien, Vispen badeplass, Roald Amundsen oppdagelsesløype og Solbergårnet, samt utarbeidelse av en rekke skilttavler og kulturhistoriske turkart.

- d) Invitasjon til Webinar, 16 februar 2021
Program nasjonalparkwebinar 2021 vedlagt

- e) Støttebrev - Til den det måtte angå
Ytre Hvaler nasjonalpark har sendt støttebrev til Green-Bay AS og Norwegian Shores AS

- f) Samarbeidsavtale mellom Ytre Hvaler nasjonalpark og Oslofjordens Friluftsråd om rydding av marint søppel

Sekretariatets forslag til vedtak:

Tatt til orientering

Nasjonalparkstyrets vedtak

Settes inn

Bror Lage Andersen og Marit Norli
Nordliveien 13A
1671 KRÅKERØY

Trondheim, 08.01.2021

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2020/11983

Saksbehandler:
Tone Lise Alstad Eid

Avgjørelse i klagesak – tillatelse til fremføring av vann- og avløpsledning i Ytre Hvaler nasjonalpark

Miljødirektoratet opprettholder vedtak fra Ytre Hvaler nasjonalparkstyre om tillatelse til fremføring av deler av felles vann- og avløpsledning innenfor grensen til Ytre Hvaler nasjonalpark. Verneforskriften har en egen bestemmelse som åpner for å gi tillatelse forutsatt at naturmiljøet ikke skades. Nasjonalparkstyret har satt strenge vilkår for å ta vare på verneverdiene der traseen går innenfor nasjonalparkens grenser. Klager gis ikke medhold.

Vi viser til klage 07.01.2020 fra Bror Lage Andersen og Marit Norli på vedtak fra Ytre Hvaler nasjonalparkstyre av 16.12.2019. Klagesaken ble oversendt til direktoratet fra nasjonalparkstyret i brev 09.11.2020.

Sakens bakgrunn

Hvaler kommune har gitt tillatelse til fremføring av fellesledning for vann og avløp til seks hytter på Bastangen i Hvaler kommune. Ytre Hvaler nasjonalparkstyre har i brev 16.12.2019 gitt tillatelse til at deler av fellesledningen legges innenfor grensen til Ytre Hvaler nasjonalpark.

Tillatelse fra nasjonalparkstyret er påklaget i brev av 07.01.2020. Klager er eier av hytteeiendommen Bastangen 24, gnr./bnr. 47/131 i Hvaler kommune, og er nabo til tiltaket. I vedtak 08.10.2020 opphevet Miljødirektoratet nasjonalparkstyrets avvisning av klagen. Miljødirektoratet la til grunn at klager har rettslig klageinteresse.

Ytre Hvaler nasjonalparkstyre har vurdert klagen, og viser til at klagers anførsler er vurdert, men styret kan ikke se at det er grunnlag for å endre vedtaket. Klagen er derfor oversendt Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Klagers anførsler

Klagen er begrunnet med at vedtak om godkjenning av vann- og avløpsledning på Bastangen er basert på mangelfull informasjon om utbredelsen av den rødlistede arten Bittervintergrønn i området, og at det er påvist planteskudd svært nær traseen som kommer i konflikt med anlegget.

Arten er sterkt truet, og er underrapportert i rapporten som foreligger. Planten er svært vanskelig å få øye på, og det er i ettertid påvist mange planteskudd, noen i umiddelbar nærhet til traseen. Plantene er sårbare mot nedtrækking og kjøring med redskap, endrede lysforhold og fysisk arbeid i skogen. Mange av eksemplarene står svært tett på skogstier som kan være naturlig å bruke i forbindelse med transport av redskap og maskiner. Etablering av et anlegg langs traseen vil antakelig skade de nærmeste plantene og påvirke bestanden av Bittervintergrønn negativt.

I tillegg vises det til at mesteparten av den planlagte traseen går gjennom gammel verneskog med korkete og vindformede, monumentale trær som delvis domineres av svært grunne jordforhold med kalkholdig sand, store steiner og fjell opp i dagen. Den gamle verneskogen ytterst mot sydvest, fra punkt E på traseen, og helt frem til de to hyttene lengst i vest, har spesielt stor og unik naturverdi. Det er spesielt viktig at det ikke tillates å kjøre maskinelt graveutstyr i verneskogen fra punkt E og frem til hyttene i vest. Ved punkt E skal anlegget forgrene seg, og dette vil være et utsatt punkt for forurensning ved lekkasje eller vedlikehold på anlegget. Det vil oppleves store utfordringer med å grave ned rørene pga. grunne forhold og lite fyllmasser mange plasser sydover. Videre vises det til at vedtaket mangler beskrivende transportplan for transport, graving og håndtering av utstyr.

Det vises til at en totalvurdering av de store naturverdiene som er beskrevet og vurdert i området bør tilsi at det ikke godkjennes å grave for vann og avløp til bare seks hytter.

Andre innkomne merknader fra klager i brev av 24. november 2020

Klager har i egen oversendelse kommet med kommentar til nasjonalparkstyrets vurdering og oversendelse til Miljødirektoratet. I brevet opprettholdes klagen med utdyping av noen av punktene da klager mener styrets beskrivelse ikke er korrekt.

1. Hytteeierne har to tinglyste brønner langs den planlagte traseen, ikke kun en. Traseen vil komme alt for nært vannkilden. Det er vanskelig å avgjøre om den nordre brønnen ligger innenfor nasjonalparken eller rett utenfor, men tilsigsområdet er definitivt i nasjonalparken.
2. Fredet Bittergrønn står mye nærmere traseen enn beskrevet i oversendelsen fra nasjonalparkstyret, og omfanget er mye større enn beskrevet. Den botaniske rapporten burde vært oppdatert med alle nye påviste funn, det er påvist minst 743 plantespiser i området. Botaniker Jan Ingar Båtvik har kontrollert og registrert funnene. Korrekt avstand er kun 3 meter fra traseens nåværende oppmerkede senterlinje til fire plantespiser, og når trasébredde er oppgitt til 3-4 meter, er traseen for nært forekomsten. Bittergrønn står svært utsatt til ved og i alle stiene i området, og må merkes slik at de ikke blir tråkket ned og ødelagt. Rundt den nærmeste forekomsten til traseen står det også Knerot (LC) som er en viktig indikatorplante for vekstforholdene. Denne står også flere steder i nærheten hvor det i dag ikke er funnet synlige skudd av Bittergrønn, men viser at vekstforholdene ligger til rette for at arten kan vokse flere steder rundt i samme terrenget hvor de enda ikke har etablert seg.
3. Det er uklart hvilken sti som skal benyttes som adkomst, og det forutsettes at det blir et totalt forbud mot å kjøre på stiene i nærheten av forekomstene av Bittergrønn.
4. Ved punkt E hvor VA-anlegget deler seg er traseen justert litt, og går rett gjennom et område med Furuvintergrønn (LC). Det er antakeligvis den største forekomsten på Vesterøy, og den vil bli ødelagt om det graves der.

5. Traseen over strandenga er flyttet til å gå i adkomststien for alle hyttene på Bastangen, noe som er veldig uheldig. Stien er veldig viktig for alle hytteeiere på Bastangen og er mye benyttet som tursti. Oppgitt tidspunkt for graving er svært uheldig for adkomsten og turgåere.
6. Trasévalget er så vidt kjent ikke kvalitetssjekket for gravedybder, jordart og grunnvann. Flere steder er det manglende jord for tildekking av rørene.
7. Kommunen og nasjonalparkstyret beskriver helt forskjellige trasévalg inn Kasebukta.

Nasjonalparkstyrets vurderinger

Nasjonalparkstyret har vurdert klagen og kommet med merknader til de av anførselene som er relevante for vedtaket etter verneforskriften for Ytre Hvaler nasjonalpark.

Nasjonalparkstyret er enig i at det er store naturverdier i området, og det har derfor vært viktig å få et godt kunnskapsgrunnlag i saken. Det har ved flere anledninger vært holdt befaringer i de berørte områdene, blant annet med kommune, nasjonalparkforvalter, ansvarlig søker/utførende og Fylkesmannens klima- og miljøvernavdeling. I etterkant av befaringene er traseen flere ganger blitt justert for å unngå naturverdier i størst mulig grad. Flere av naboinnspillene her også tatt med i denne vurderingen. Traseen er gått opp og merket og styret og det er satt strenge vilkår for gjennomføringen.

Når det gjelder forekomsten av bittergrønn er denne kjent i området siden tidlig på 80-tallet. Arten er fredet og rødlistet, og hensyn til lokalitetene er viktig. Vedtaket fra styret 16.12.2019 var basert på kunnskap om naturmangfoldet i området hentet fra Artskart og Naturbase, kjennskap til området fra befaringer, forvaltningsplanen for nasjonalparken, innspill fra hyttenaboer og rapport fra botaniker Båtvik fra november 2019. Etter at klagen ble mottatt er nye funn av bittergrønn gjort vår og sommer 2020, noe som har ført til oppdatert kunnskap. Disse registreringene stadfester hvor svært viktig dette området er for arten. Samtidig viser funnene hvor vanskelig det kan være å finne denne planten i terrenget. På bakgrunn av dette ble det avholdt ny befaring i juni hvor både botaniker og kommunen deltok. Selv med disse nye registreringene er det ikke funnet bittergrønn i selve traseen, eller minst 3-4 meter til hver side av linjen traseen er planlagt. Styret støtter klagers vurdering av at de ikke kan utelukkes at bittergrønn kan komme til å vokse i traséområdet, selv om de fleste kjente forekomstene ikke er nær traseen, men vokser lenger inn i skogen mot vest. Nettopp derfor er vilkårene om hvordan de øverste jordlagene skal legges når grøfta fylles igjen viktige, sammen med vilkåret om at landskapet skal tilbakeføres til det opprinnelige så langt det lar seg gjøre.

Det er ikke utarbeidet noen kjøre- og transportplan for tiltaket, på grunn av at maskintransport ikke skal foregå på de aktuelle stiene som omtales i klagen. Det er gjennomført ny befaring med tiltakshaver, entreprenør og maskinfører i september, blant annet for sikre at disse er kjent med bittergrønn og andre sårbare arter. Det ble heller ikke da funnet bittergrønn i den planlagte traseen, men på grunn av tidligere påviste planteskudd ble traseen justert noen meter lengre østover mot hytte nr. 14 i det aktuelle området. Tillatelsen har blant annet vilkår om bruk av stedeigne masser, og vilkår om at ledningen skal legges så grunt som mulig. Ledningen må kun ha overdekning mot sollys, men må ikke ligge på frostfri dybde.

Forbi strandenga er traseen delvis lagt inn i skogen, delvis langs stien mellom skogen og strandenga. Traseen går her, som klager påpeker, forbi arealer med mye blåveis og sanikel. Traseen er her lagt

slik at den i minst mulig grad skal berøre disse plantene. Deler av strekningen vil også bli håndgravd for å ta vare på disse artene. Når det gjelder trær er det gjennom befaringer avklart at det ikke vil bli behov for å felle noen trær innenfor nasjonalparken, men behov for å fjerne noen einerbusker og annen undervegetasjon. Et par steder kan det bli behov for å flytte på liggende, døde trær, og disse vil bli skånsomt flyttet og lagt tilbake i traseen. Ledningene skal ikke graves dypt ned og vil i liten grad berøre vesentlige rotsystem. Noen trær er merket for at disse skal unngås. Legging av vann- og avløpsledning og bruken av beltegående, liten gravemaskin vil etter styrets vurdering ikke medføre alvorlige eller irreversible skader på naturmangfoldet, forutsatt gitte vilkår.

Når det gjelder nærhet til brønn er dette et spørsmål som vurderes av kommunen. Dette ligger utenfor nasjonalparken og har ikke vært vurdert etter verneforskriften.

Klager mener en totalvurdering av de store naturverdiene bør tilsi at det ikke bør godkjennes å grave til vann og avløp for bare seks hytter. I verneprosessen er det uttalt at det kan påregnes å få tillatelse til innlegging av vann og avløp i fritidsboliger forutsatt at naturmiljøet ikke skades. Søker har opplyst om at det ikke finnes noen andre alternativer for vann- og avløpstilknytning i området enn omsøkt løsning. Nasjonalparkstyret har gjennom befaringer og avklaringer med tiltakshaver og entreprenør forsikret seg om at disse har forstått vilkårene og er kjent med naturverdiene som må ivaretas. Styret mener inngrepene ikke vil skade naturgrunnet varig forutsatt at vilkårene følges. Nasjonalparkstyret kan ikke se at det er grunnlag for å endre vedtaket, og har oversendt saken til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

I e-post 10.12.2020 viser nasjonalparkforvalter til klagers merknader av 24.11.2020, og at styret mener å ha tatt stilling til alle ting som påpekes i brevet. Det bemerkes at alle nye observasjoner av bittergrønn er oppdatert, og ligger registrert i artsobservasjoner, Artsdatabanken. Nasjonalparkstyret har ikke ytterligere kommentarer til merknadene fra klager.

Lovgrunnlaget

Ytre Hvaler nasjonalpark ble vernet ved kgl.res. 26. juni 2009. Formålet med vernet er å bevare et egenartet, stort og relativt urørt naturområde ved kysten i sørøst-Norge, bevare et undersjøisk landskap med variert bunntopografi, og bevare økosystemer på land og i sjø med naturlig forekommende arter og bestander, kystlandskap med sjøoverflate og havbunn med korallrev, hard- og bløtbunn.

Det følger av verneforskriften § 3 nr. 1.1 at området er vernet mot inngrep av enhver art, blant annet graving, utfylling og henleggelse av masse, uttak av masser mv. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot all skade og ødelegging, jf. § 3 nr. 2.1.

Etter verneforskriftens § 3 nr. 1.3 i) kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til innlegging av vann og avløp til fritidsboliger forutsatt at naturmiljøet ikke skades.

Miljødirektoratets vurdering

Miljødirektoratet er overordnet myndighet og klageinstans for nasjonalparkstyrets vedtak etter verneforskriften for Ytre Hvaler nasjonalpark. Som klagemyndighet kan Miljødirektoratet prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. forvaltningsloven § 34.

Krav om tillatelse etter verneforskriften kommer i tillegg til tillatelser etter annet regelverk. Nasjonalparkstyret har kun myndighet til å vurdere den del av tiltaket som er innenfor grensen for nasjonalparken, opp mot verneforskriftens bestemmelser. Nasjonalparkstyret har ingen rolle i vurderingen av om det skal legges vann- og avløpsledning utenfor nasjonalparken, og hvilke vilkår som eventuelt stilles til tiltaket utenfor nasjonalparkens grenser. Nasjonalparkstyrets vurdering gjelder om traseen skal tillates innenfor nasjonalparkgrensa, og eventuelle vilkår for dette.

Utgangspunktet er at verneforskriften for nasjonalparken har et generelt forbud mot inngrep av enhver art, jf. verneforskriften § 3 nr. 1.1 a). Dette omfatter blant annet etablering av nye anlegg, graving, utfylling og henleggelse av masse. I tillegg er vegetasjonen fredet i området, jf. verneforskriften § 3 nr. 2.1.

Verneforskriften § 3 nr.1.3 i) åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til innlegging av vann og avløp til fritidsboliger forutsatt at naturmiljøet ikke skades. Når det er tatt inn en slik spesifisert dispensasjonsbestemmelse i forskriften, innebærer det at en gjennom verneprosessen har tatt stilling til at det på visse vilkår kan åpnes for slike tiltak innenfor vernegrensa.

Forutsetningen for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til innlegging av vann og avløp er at tiltaket kan gjennomføres uten at naturmiljøet skades. Det må gjøres en konkret vurdering av den enkelte søknad, hvor både trasévalg og vilkår for gjennomføring av tiltaket er relevant.

I klagen pekes det på at en totalvurdering av de store naturverdiene i området bør tilsi at det ikke bør godkjennes å grave til vann og avløp for bare seks hytter. Nasjonalparkstyret har gjort vurderinger av traseen, og har gjennom befaringer og avklaringer justert traseen gjennom nasjonalparken for å unngå negativ påvirkning på verneverdiene. Nasjonalparkstyret mener inngrepene ikke vil skade naturgrunnet varig, forutsatt at vilkårene som er stilt til tillatelsen følges av tiltakshaver og utførende.

Det er i klagen særlig pekt på mangelfull kunnskap om utbredelsen av den rødlistede arten Bittergrønn, og at det er påvist planteskudd svært nær traseen for vann- og avløpsledningen. Det vises til at planten står mye nærmere traseen, og at omfanget er mye større enn beskrevet av nasjonalparkstyret.

Det fremgår av rapport fra botaniker Jan Ingar I. Båtvik datert 27. november 2019, at det på særskilt befarings ikke ble funnet bittergrønn direkte i tilknytning til traseen eller i umiddelbar nærhet, men en livskraftig forekomst ble funnet ca. 50 meter vest for traseen. Samtidig påpekes det i rapporten at det er liten tvil om at det finnes flere forekomster i nærheten da det er sett bittergrønn på tre av de avmerkede lokalitetene i 2019, men altså ikke i umiddelbar nærhet av traseen. Dette gjør det nødvendig med stor forsiktighet både ved framkomst med redskap i den sårbare skogen, og ved gjennomføring av framføring av aktuelle rør.

I etterkant av denne rapporten er det gjort flere registreringer av arten, både av klager og av botaniker som har vært på befaringer i området. Nasjonalparkstyret viser til at nye funn gjort vår og sommer 2020 har ført til oppdatert kunnskap, og at dette stadfester hvor svært viktig dette området er for arten. Nasjonalparkstyret viser videre til at selv med nye registreringer er det ikke funnet bittergrønn i selve traseen, eller i en sone på 3-4 meter til hver side av planlagt trasé. Klager påpeker at det er en mulighet for fremtidig utbredelse av planten i traséområdet. Styret støtter

klagers vurdering av at det ikke kan utelukkes at bittergrønn kan komme til å vokse i traséområdet selv om de fleste kjente forekomstene ikke er nær traseen. På grunn av dette er det stilt vilkår om at der vegetasjon fjernes, skal denne graves opp med så mye planterøtter som mulig, og legges tilbake som toppdekke så raskt som mulig.

Miljødirektoratet viser til at det etter befaringer i området er foretatt flere justeringer av traseen, for best å ivareta verneverdiene og for å unngå skader på naturmangfold, også for å ta hensyn til arten bittergrønn. Det er stilt strenge vilkår for gjennomføring av tiltaket i nasjonalparken. Miljødirektoratet finner ikke grunnlag for å overprøve nasjonalparkstyrets vurdering av at det kan gis tillatelse til vann- og avløpsledning til hyttene. Miljødirektoratet legger vekt på at det gjennom verneprosessen er tatt stilling til dette og at det er gitt en egen dispensasjonshjemmel. Selv om det er åpnet for å kunne gi tillatelse vil påvirkning på verneverdiene være sentralt i vurderingen av om, og eventuelt hvor en slik ledning skal kunne legges. Verneformålet for nasjonalparken er knyttet til områdets egenart, og også å bevare økosystemer på land og i sjø med naturlig forekommende arter og bestander. Det fremgår av sakens dokumenter at ledningen ikke skal graves dypt ned, og at det ikke skal felles store trær i nasjonalparken. Det er også gjort vurderinger av kjøring og stilt vilkår om hvor kjøring skal skje. I tillegg skal deler av traseen håndgraves.

Etter Miljødirektoratets vurdering vil vilkårene i tilstrekkelig grad ivareta verneverdiene i området. Bittergrønn skal også ivaretas som del av verneverdiene i området, og Miljødirektoratet legger til grunn at oppdatert kunnskapsgrunnlag gir et godt bilde over kjente forekomster av arten i området. Miljødirektoratet påpeker samtidig at Bittergrønn er fredet etter forskrift om fredning av truede arter (forskrift 21.12.2001 nr. 1525). Dette innebærer at arten er fredet mot skade og ødeleggelse, innsamling og annen form for direkte etterstrebelse, jf. forskriften punkt II og V. Fredningen innebærer en ekstra beskyttelse for arten, og det er dermed viktig med oppdatert kunnskapsgrunnlag over forekomster av arten. Fredningen innebærer at dersom en under arbeidet finner planten i traseen, må det tas særskilte hensyn for å unngå skade og ødeleggelse av forekomsten. Dette gjelder også ved senere vedlikeholdsarbeider etc. i traseen.

Når det gjelder transport, skal denne skje på eksisterende stier for å unngå skader på verneverdiene, og med bruk av beltegående, liten gravemaskin. Det skal ikke kjøres på stiene som det vises til i klagen og som er i nærheten av kjente forekomster av bittergrønn. Når det gjelder traseen for vann- og avløpsledningen fra sjøen og over strandenga i Kasa viser nasjonalparkstyret til at denne strandenga inneholder flere rødlistede eller sjeldne arter, og er godt kartlagt. Traseen legges derfor stort sett i taksrøsvibeltet hvor rødlistearter ikke berøres, og det er stilt krav om at det kun skal graves i eksisterende tursti ved strandenga.

Miljødirektoratet finner ikke grunnlag for å overprøve den vurdering som nasjonalparkstyret har gjort av trasévalg innenfor nasjonalparken, eller vilkår som er stilt for gjennomføring av tiltaket. Klagen tas ikke til følge.

Miljødirektoratet tar ikke stilling til forhold som ligger utenfor nasjonalparkgrensen, da dette ikke omfattes av nasjonalparkstyrets vedtak. Styret viser til at brønnen som er omtalt i klagen ligger utenfor nasjonalparken.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder Ytre Hvaler nasjonalparkstyrets vedtak om tillatelse til vann- og avløpsledning innenfor nasjonalparken, jf. forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Direktoratets vedtak er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Knut Fossum
seksjonsleder

Tone Lise Alstad Eid
seniorrådgiver

Kopi til:

Ytre Hvaler nasjonalparkstyre
Hvaler kommune
Fylkesmannen i Oslo og Viken
Thomas Knudsen

Helge Stephansen og Kirsten Berg Stephansen
Løkenåsen 18
1900 FETSUND

Trondheim, 08.01.2021

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2020/11983

Saksbehandler:
Tone Lise Alstad Eid

Avgjørelse i klagesak – tillatelse til fremføring av vann- og avløpsledning i Ytre Hvaler nasjonalpark

Miljødirektoratet opprettholder vedtak fra Ytre Hvaler nasjonalparkstyre om tillatelse til fremføring av deler av felles vann- og avløpsledning innenfor grensen til Ytre Hvaler nasjonalpark. Verneforskriften har en egen bestemmelse som åpner for å gi tillatelse forutsatt at naturmiljøet ikke skades. Nasjonalparkstyret har satt strenge vilkår for å ta vare på verneverdiene der traseen går innenfor nasjonalparkens grenser. Klager gis ikke medhold.

Vi viser til klage 05.01.2020 fra Helge Stephansen og Kirsten Berg Stephansen på vedtak fra Ytre Hvaler nasjonalparkstyre av 16.12.2019. Klagesaken ble oversendt til direktoratet fra nasjonalparkstyret i brev 09.11.2020.

Sakens bakgrunn

Hvaler kommune har gitt tillatelse til fremføring av fellesledning for vann og avløp til seks hytter på Bastangen i Hvaler kommune. Ytre Hvaler nasjonalparkstyre har i brev 16.12.2019 gitt tillatelse til at deler av fellesledningen legges innenfor grensen til Ytre Hvaler nasjonalpark.

Tillatelse fra nasjonalparkstyret er påklaget i brev av 05.01.2020. Klager er eier av hytteeiendommen Bastangen 18, gnr./bnr. 47/86 i Hvaler kommune, og er nabo til tiltaket. I vedtak 08.10.2020 opphevet Miljødirektoratet nasjonalparkstyrets avvisning av klagen. Miljødirektoratet la til grunn at klager har rettslig klageinteresse.

Ytre Hvaler nasjonalparkstyre har vurdert klagen. Nasjonalparkstyret viser til at det gjennom klagen ikke er anført nye momenter som vurderes å få virkning på vedtaket. Klagen er derfor oversendt Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Klagers anførsler

I klagen vises det til at det er tvil om vilkårene som er satt gjelder både innenfor og utenfor nasjonalparken. Traseen går dels innenfor og dels utenfor nasjonalparken, og vedtaket gir inntrykk av at tillatelsen med vilkår gjelder hele traseen. Det pekes på at traseen fra første hytte og sydover Bastangen er i en særstilling. Første del går gjennom nasjonalparken, videre fortsetter traseen to

hundre meter utenfor, men tett inntil nasjonalparken. Strekket har samme type vegetasjon som i nasjonalparken og miljøkvaliteten er likeverdig med det i nasjonalparken. De samme vilkår bør derfor gjelde også resten av traseen utenfor nasjonalparken.

Videre påpekes at merknader til nabovarselet ikke er vurdert, traseen burde vært ført langs traktorvegen som går fra strandengen og sydover i syd-sydvestlig retning, da dette ville gi en betydelig reduksjon i naturinngrepet. Det vises også til at det må gjøres tiltak for å hindre at traseen blir tatt i bruk som en sti/tursti etter at anlegget er ferdig. En åpen trasé gjennom skogen vil være attraktiv for turgåere. Det bør stilles krav for å hindre betydelig slitasje i områdene med vernet vegetasjon.

I tillegg peker klager på at vilkårene som er stilt i tillatelsen er ufullstendige og mangelfulle når det gjelder overdekking av rørledning, transport av maskiner, kabel og annet utstyr og materiell.

Nasjonalparkstyrets vurderinger

Nasjonalparkstyret har vurdert klagen og kommet med merknader til de av anførselene som er relevante for vedtaket etter verneforskriften for Ytre Hvaler nasjonalpark.

Nasjonalparkstyret viser til at styret ikke har myndighet til å behandle tiltak utenfor nasjonalparken, og kan derfor heller ikke stille vilkår for tiltak utenfor nasjonalparken. Imidlertid har Hvaler kommune stilt de samme vilkårene også for berørte områder utenfor nasjonalparken.

Når det gjelder valg av trasé viser styret til at de er enige i at det er store naturverdier i hele området, men det er klart at de største naturverdiene er innenfor nasjonalparkens grense. Derfor har det også vært en forutsetning at traseen i så stor grad som mulig legges utenfor nasjonalparken. Traktorvegen som det pekes på i klagen ligger stort sett innenfor nasjonalparken. Det har vært viktig å ha et godt kunnskapsgrunnlag for å fatte en beslutning i saken og det har vært holdt omfattende befaringer. I etterkant av befaringene har den omsøkte traseen flere ganger blitt justert, med den hensikt å unngå naturverdier i størst mulig grad. Flere av naboinnspillene har vært tatt med i denne vurderingen. Blant annet er det stilt krav om at det kun skal graves i eksisterende tursti ved strandenga, for å unngå å grave i etablert strandengvegetasjon. Her har hensynet til naturverdier veid tyngre enn hensynet til friluftslivet i anleggsperioden.

Bittergrønn er kjent i området, og de største forekomstene er nettopp i og nær traktorveien. Arten er fredet og rødlistet (EN) i Norge, og nye funn våren og sommeren 2020 har ført til oppdatert kunnskap. Registreringene stadfester hvor viktig området er for arten, og viser samtidig hvor vanskelig det kan være å finne denne planten i terrenget. Ny befaring i juni 2020 blant annet med botaniker hadde som hensikt å lete nøyere etter bittergrønn langs den planlagte traseen. Selv med nye funn og registreringer er det ikke funnet bittergrønn i selve traseen som er omfattet av vedtaket, eller minst 3-4 meter til hver side av den planlagte traseen. Traseen er gått opp og merket og det er både i styrets og kommunens vedtak stilt strenge vilkår for å sikre at det tas mest mulig hensyn til naturmangfoldet på stedet.

Når det gjelder eventuelle tiltak for å hindre at traseen blir en ny sti, er det avklart at minigraver kan komme fram uten behov for å fjerne eller berøre gamle, monumentale trær. Det er heller ikke behov for å felle trær innenfor nasjonalparken, men fjerne noen einerbusker og annen undervegetasjon. Et ar steder kan det bli behov for å flytte på liggende, døde trær, men disse vil bli

skånsomt flyttet og lagt tilbake i traseen. Legging av vann- og avløpsledning og bruk av beltegående, liten gravemaskin vil etter styrets vurdering ikke medføre alvorlige eller irreversible skader på naturmangfoldet, forutsatt gitte vilkår. Etter styrets vurdering vil det fortsatt være mye tett vegetasjon i området, slik at det ikke blir så attraktivt for turgåere.

Det er ikke utarbeidet noen kjøre- og transportplan for tiltaket. Dette skyldes at all maskintransport skal foregå på eksisterende godkjente veier, stien ned fra Kasa til stranda og videre følge den omsøkte traseen. Transport av maskiner og materialer skal altså kun foregå i selve vann- og avløpstraseen, og entreprenør og maskinfører har bekreftet at de kun trenger en 3-4 meter bred trasé for å komme fram med ledningen. Traseen skal ha smalest mulig bredde og grunnest mulig dybde, og masser til overdekning blir lagt i umiddelbar nærhet og slik at de ikke skader sårbare arter.

Det er gjennomført ny befarings med tiltakshaver, entreprenør og maskinfører i september, blant annet for sikre at disse er kjent med bittergrønn og andre sårbare arter. Det ble heller ikke da funnet bittergrønn i den planlagte traseen, men på grunn av tidligere påviste planteskudd ble traseen justert noen meter lengre østover mot hytte nr. 14 i det aktuelle området.

Tillatelsen har blant annet vilkår om bruk av stede egne masser, og vilkår om at ledningen skal legges så grunt som mulig. Ledningen må kun ha overdekning mot sollys, men må ikke ligge på frostfri dybde. Nasjonalparkstyret har gjennom befaringer og avklaringer med tiltakshaver og entreprenør forsikret seg om at disse har forstått vilkårene og er kjent med naturverdiene som må ivaretas. Styret mener inngrepene ikke vil skade naturgrunnlaget varig forutsatt at vilkårene følges. Nasjonalparkstyret kan ikke se at det er grunnlag for å endre vedtaket, og har oversendt saken til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

Lovgrunnlaget

Ytre Hvaler nasjonalpark ble vernet ved kgl.res. 26. juni 2009. Formålet med vernet er å bevare et egenartet, stort og relativt urørt naturområde ved kysten i sørøst-Norge, bevare et undersjøisk landskap med variert bunntopografi, og bevare økosystemer på land og i sjø med naturlige forekommende arter og bestander, kystlandskap med sjøoverflate og havbunn med korallrev, hard- og bløtbunn.

Det følger av verneforskriften § 3 nr. 1.1 at området er vernet mot inngrep av enhver art, blant annet graving, utfylling og henleggelse av masse, uttak av masser mv. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er vernet mot all skade og ødelegging, jf. § 3 nr. 2.1.

Etter verneforskriftens § 3 nr. 1.3 i) kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til innlegging av vann og avløp til fritidsboliger forutsatt at naturmiljøet ikke skades.

Miljødirektoratets vurdering

Miljødirektoratet er overordnet myndighet og klageinstans for nasjonalparkstyrets vedtak etter verneforskriften for Ytre Hvaler nasjonalpark. Som klagemyndighet kan Miljødirektoratet prøve alle sider av saken, herunder ta hensyn til nye omstendigheter, jf. forvaltningsloven § 34.

Krav om tillatelse etter verneforskriften kommer i tillegg til tillatelser etter annet regelverk. Nasjonalparkstyret har kun myndighet til å vurdere den del av tiltaket som er innenfor grensen for nasjonalparken, opp mot verneforskriftens bestemmelser. Nasjonalparkstyret har ingen rolle i vurderingen av om det skal legges vann- og avløpsledning utenfor nasjonalparken, og hvilke vilkår som eventuelt stilles til tiltaket utenfor nasjonalparkens grenser. Nasjonalparkstyrets vurdering gjelder om traseen skal tillates innenfor nasjonalparkgrensa, og eventuelle vilkår for dette. Styret viser imidlertid til at Hvaler kommune har satt de samme vilkår i sin tillatelse etter plan- og bygningsloven.

Utgangspunktet er at verneforskriften for nasjonalparken har et generelt forbud mot inngrep av enhver art, jf. verneforskriften § 3 nr. 1.1 a). Dette omfatter blant annet etablering av nye anlegg, graving, utfylling og henleggelse av masse. I tillegg er vegetasjonen fredet i området, jf. verneforskriften § 3 nr. 2.1.

Verneforskriften § 3 nr.1.3 i) åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til innlegging av vann og avløp til fritidsboliger forutsatt at naturmiljøet ikke skades. Når det er tatt inn en slik spesifisert dispensasjonsbestemmelse i forskriften, innebærer det at en gjennom verneprosessen har tatt stilling til at det på visse vilkår kan åpnes for slike tiltak innenfor vernegrensa.

Forutsetningen for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til innlegging av vann og avløp er at tiltaket kan gjennomføres uten at naturmiljøet skades. Det må gjøres en konkret vurdering av den enkelte søknad, hvor både trasévalg og vilkår for gjennomføring av tiltaket er relevant.

Når det gjelder valg av trasé viser klager til at det burde vurderes forslag om å føre vannledningen langs traktorveien som går fra strandengen og sørover i syd - sydvestlig retning, og at dette ville føre til en betydelig reduksjon i naturinngrepet. Nasjonalparkstyret viser til at det har vært en forutsetning at vann- og avløpsledningen i så stor grad som mulig legges utenfor nasjonalparken. Den aktuelle veien ligger stort sett innenfor nasjonalparken. Miljødirektoratet er enig i styrets vurdering av at en så langt som mulig bør unngå tiltak i nasjonalparken.

Nasjonalparkstyret har vurdert påvirkningen på verneverdiene i nasjonalparken, og det er gjennomført flere befaringer i området som også har ført til justeringer av traseen, blant annet på grunn av funn av den rødlistede arten bittergrønn. I rapport fra botaniker Jan Ingar I. Båtvik datert 27. november 2019, sto det at det på særskilt befarings ikke ble funnet bittergrønn direkte i tilknytning til traseen eller i umiddelbar nærhet, men en livskraftig forekomst ble funnet ca. 50 meter vest for traseen. I etterkant av denne rapporten er det gjort flere registreringer av arten, både av klager og av botaniker som har vært på befaringer i området. Nasjonalparkstyret viser til at nye funn gjort vår og sommer 2020 har ført til oppdatert kunnskap, og at dette stadfester hvor svært viktig dette området er for arten. Nasjonalparkstyret viser videre til at selv med nye registreringer er det ikke funnet bittergrønn i selve traseen, eller i en sone på 3-4 meter til hver side av planlagt trasé. Det er likevel stilt vilkår om at der vegetasjon fjernes, skal denne graves opp med så mye planterøtter som mulig, og legges tilbake som toppdekke så raskt som mulig. Dette er gjort fordi styret mener det ikke kan utelukkes at bittergrønn kan komme til å vokse i traséområdet på et senere tidspunkt.

Miljødirektoratet påpeker samtidig at Bittergrønn er fredet etter forskrift om fredning av truede arter (forskrift 21.12.2001 nr. 1525). Dette innebærer at arten er fredet mot skade og ødeleggelse, innsamling og annen form for direkte etterstrebelse, jf. forskriften punkt II og V. Fredningen innebærer en ekstra beskyttelse for arten, og det er dermed viktig med oppdatert kunnskapsgrunnlag over forekomster av arten. Fredningen innebærer at dersom en under arbeidet finner planten i traseen, må det tas særskilte hensyn for å unngå skade og ødeleggelse av forekomsten. Dette gjelder også ved senere vedlikeholdsarbeider etc. i traseen.

Miljødirektoratet finner ikke grunnlag for å overprøve nasjonalparkstyrets vurdering av at det kan gis tillatelse til vann- og avløpsledning til hyttene. Det er stilt strenge vilkår for gjennomføring av tiltaket i nasjonalparken, og Miljødirektoratet legger vekt på at det gjennom verneprosessen er tatt stilling til dette og at det er gitt en egen dispensasjonshjemmel. Selv om det er åpnet for å kunne gi tillatelse vil påvirkning på verneverdiene være sentralt i vurderingen av om, og eventuelt hvor en slik ledning skal kunne legges. Verneformålet for nasjonalparken er knyttet til områdets egenart, og også å bevare økosystemer på land og i sjø med naturlig forekommende arter og bestander. Det fremgår av sakens dokumenter at ledningen ikke skal graves dypt ned, og at det ikke skal felles store trær i nasjonalparken. Det er også gjort vurderinger av kjøring og stilt vilkår om hvor kjøring skal skje. Transport skal skje på eksisterende stier for å unngå skader på verneverdiene, og med bruk av beltegående, liten gravemaskin. I tillegg skal deler av traseen håndgraves. Etter Miljødirektoratets vurdering vil vilkårene som er stilt av nasjonalparkstyret i tilstrekkelig grad ivareta verneverdiene i nasjonalparken.

Miljødirektoratet finner ikke grunnlag for å overprøve den vurdering som nasjonalparkstyret har gjort av trasévalg innenfor nasjonalparken, eller vilkår som er stilt for gjennomføring av tiltaket. Klagen tas ikke til følge. Miljødirektoratet tar ikke stilling til forhold som ligger utenfor nasjonalparkgrensen, da dette ikke omfattes av nasjonalparkstyrets vedtak.

Vedtak

Miljødirektoratet opprettholder Ytre Hvaler nasjonalparkstyrets vedtak om tillatelse til vann- og avløpsledning innenfor nasjonalparken, jf. forvaltningsloven § 34 fjerde ledd.

Direktoratets vedtak er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Knut Fossum
seksjonsleder

Tone Lise Alstad Eid
seniorrådgiver

Kopi til:
Ytre Hvaler nasjonalparkstyre
Hvaler kommune
Fylkesmannen i Oslo og Viken
Thomas Knudsen

Til
Statsforvalterne
Nasjonalpark- og verneområdestyrer

Trondheim, 14.01.2021

Deres ref.:
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2013/1342

Saksbehandler:
Lise Rognes

Delegering av myndighet etter naturmangfoldloven til statsforvalterne og nasjonalpark- og verneområdestyrer

Myndighet etter lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) er ved kgl.res. 8. januar 2021 (FOR-2021-01-08-65) delegert fra Kongen til Klima- og miljødepartementet med virkning fra 15. januar 2021. Klima- og miljødepartementet har i vedtak 12. januar 2021 delegert myndighet til Miljødirektoratet med virkning fra 15. januar 2021.

Miljødirektoratet delegerer myndighet til **Statsforvalterne** for følgende bestemmelser:

- § 20 annet ledd
- § 21 annet ledd
- § 69 første ledd
- § 70 annet ledd
- § 71 første ledd
- § 72 tredje ledd
- § 73 første ledd

Miljødirektoratet delegerer myndighet til **nasjonalpark- og verneområdestyrer** for følgende bestemmelser:

- § 69 første ledd
- § 70 annet ledd
- § 71 første ledd
- § 73 første ledd

Delegeringene trer i kraft 15. januar 2021 og erstatter tidligere delegeringer etter samme bestemmelser. Delegeringene er ikke til hinder for at departementet eller direktoratet kan utøve myndighet etter bestemmelsene.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ellen Hambro
direktør

Ivar Myklebust
avdelingsdirektør, Land og friluftslivsavdelingen

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

KLAVESTAD kunst kart landskap
General Ohmes vei 24
1630 Gamle Fredrikstad
Org. nr. 990599645 MVA

Fredrikstad 22.01.2021

Oslofjordens Friluftsråd
v/ Espen Sjøilen

Tilbud på konsept og idéforslag for tilrettelegging av utemiljøet på Storesand

Viser til givende møte og befaring på Storesand på Hvaler 12.01.2021.

Fordi et slik type prosjekt blir til mens man går, fant vi det hensiktsmessig å dele det inn i faser, der det gis et nytt, uavhengig tilbud på hver fase. Etter presentasjon/evaluering av hver fase blir det opp til OF om man ønsker å gå videre til neste fase og i hvilket omfang.

Fase 1: Konsept og idéskisser.

Fase 2: Detaljering av valgt løsning og klargjøring for gjennomføring.

Fase 3: Utforming av skilt, innhold mm.

Storesand er et stort, sammenhengende natur- og friluftsområde, tilrettelagt for bading, turer, lek og naturopplevelser. Her finnes en av Hvalers største og mest brukte badestrender, og også en tradisjonsrik, enkel teltplass. Området ligger i sin helhet innenfor Ytre Hvaler nasjonalpark og har en av skjærgårdens flotteste kystfuruskooger. Kyststien går tvers gjennom området, og det finnes også en rekke fiskerhustufter fra middelalderen her. Friluftsområdet er en viktig innfallspurt til nasjonalparken. I 2020 sto Storesand Friluftshus ferdig. Det erstattet tidligere kiosk- og sanitærbygg for bade- og campingplassen. Anlegget skal fungere dels som en formidlingsarena nasjonalparken og dels som et servicetilbud for friluftsfolk, bade- og campinggjester.

Pr. dags dato er de to bygningene som utgjør anlegget ferdige, men det er gjort svært begrensede tiltak for uteområdene og formidlingen.

Arbeidet i fase 1 innebærer:

- Lage et stedstilpasset utekonsept for god formidling av både nasjonalparken som helhet og Storesand spesifikt. Det skal legges vekt på at stedet er innfallspurt til nasjonalparken og at et besøk skal inspirere til videre utforskning, samt økt kunnskap om vern/bruk, natur og friluftsliv. I tillegg skal det legges til rette for at stedet skal kunne brukes i aktiv undervisningssammenheng for skoleklasser etc. Konseptet skal nedfelles i konkrete idéer for hvordan dette kan utformes og integreres i nærlandskapet omkring friluftshuset. Det skal også sees på hvordan utvendig og innvendig formidling kan kobles sammen og utfylle hverandre.
- Foreslå løsninger for tilrettelegging av uteområdene nærmest friluftshuset, inkl. møblering, caféområde mm.

- Vurdere andre tilretteleggingstiltak i Storesand-området som helhet.

Alle forslag skal ihensynta at stedet ligger i en nasjonalpark.

Som grunnlag for idéskissene lages en enkel stedsanalyse.

Det forutsettes at oppdragsgiver så snart som mulig etter at avtalen er inngått framskaffer målholdig kart, både i bildeformat og digitalt kartformat, der de nye bygningene er inntegnet riktig.

Materialet fra undertegnede leveres samlet i PDF-format i løpet av april 2021. Underveis i prosessen avholdes et møte der foreløpige tanker/idéer presenteres og som legges til grunn for arbeid fram mot endelig presentasjon.

Samlet tilbudspris er kr. 68.000,- (+ mva).

Prosjektets kontaktpersoner er Monika Olsen og Espen Søylen.

Som landskapsarkitekt har undertegnede jobbet med en rekke lignende tilretteleggingsprosjekter, f.eks. Glommastien, Oldtidsveien, Vispen badeplass, Roald Amundsen oppdagelsesløype og Solbergårnet, samt utarbeidelse av en rekke skilttavler og kulturhistoriske turkart.

Håper tilbudet er av interesse.

Vennlig hilsen

Lars Ole Klavestad
landskapsarkitekt MNLA

tlf.: 97036652

e-post: lars.ole@klavestad.com

Program nasjonalparkwebinar 2021 (arbeidsdokument, oppdatert 20.01.2021)

Webinar, 16 februar 2021

Møteleder: Avdelingsdirektør Ivar Myklebust

- 0900-0905 Velkommen v direktør i Miljødirektoratet, Ellen Hambro
- 0905-0950 Statsråd Sveinung Rotevatn, Klima- og miljødepartementet
- 0950-1010 Sametingsråd Silje Karine Muotka, Sametinget
- 1010-1100 Direktør Ellen Hambro
- Pause
- 1145-1230 Evaluering av forvaltningsordningen v/Aase Kristine Lundberg, Nordlandsforskning
- 1230-1250 Naturpanelets rapporter (IPBES) sett inn i et norsk perspektiv v Nina Vik, Miljødirektoratet
- 1250-1300 Pause
- 1300-1320 Rammer for forvaltning av verneområder v/ Trond Flydal, Miljødirektoratet
- 1320-1340 Om merkevaren Norges nasjonalparker – status og implementering v/ Hege Husby Talsnes, Miljødirektoratet
- 1340-1355 Besøksforvaltning i et klima i endring v/Marit Aakre Tennø, styreleder Breheimen nasjonalparkstyre
- 1355-1410 Besøksforvaltning, erfaringer fra et pilotområde v/Geir Østereng, forvalter Varangerhalvøya NP
- 1410-1420 Pause
- 1420-1435 Erfaringer fra styrearbeid i en kystnasjonalpark v/Robert Cornels Nordli, styreleder Raet nasjonalparkstyre
- 1435-1455 Nasjonalparker og muligheter for næringsutvikling v/Hanne Velure, leder USS
- 1455-1525 Ny reiselivsstrategi – hva betyr det for nasjonalparkene v/Haaken Christensen, Innovasjon Norge
- 1525-1530 Avslutning v/Ivar Myklebust

Ytre Hvaler nasjonalpark

Støttebrev - Til den det måtte angå

Green-Bay AS er etter hva vi kjenner til samarbeidspartner med Havforskningsinstituttet i et flerårig prosjekt som vil gjøre noe med alt spøkelsesfiske. Green-Bay ønsker å få mobilisert og skalert opp opprydning av havbunnen langs Skagerrakkysten. Fokuset for opprydningsjobben prioriterer de marine nasjonalparkene Raet, Jomfruland, Færder og Ytre Hvaler.

Green-Bay vil gjennom sitt nettverk mobilisere nye samarbeidspartnere i områdene rundt nasjonalparkene, som vil stå for opprydningen lokalt, mens de på årlige tokt er med å kartlegge, rydde, og lære opp lokale. Tiltakene skal stimulere til lokal innsats som kan pågå gjennom året.

Ytre Hvaler nasjonalpark støtter denne virksomheten og ser på dette som et viktig bidrag for å hindre at tapte fiskeredskap ligger på havbunnen og fortsetter å fange og drepe dyr i nasjonalparken.

Rydding av marin forsøpling i Ytre Hvaler nasjonalpark koordineres av Skjærgårdstjenesten i Hvaler og Skjærgårdstjenesten i Fredrikstad. Rydding foregår i nært samarbeid med nasjonalparkforvaltningen og aktuell kommune. Skjærgårdstjenesten koordinerer frivillig ryddeaktivitet i skjærgården, både organisert og uorganisert i nært samarbeid med Oslofjordens Friluftsråd. Skjærgårdstjenesten organiserer også aktivitet knyttet til skoleklasser og næringsliv, samt at de organiserer henting av innsamlet avfall. Vi forventer derfor at aktører som får vår støtte, samarbeider med Skjærgårdstjenesten og Oslofjordens Friluftsråd om sin aktivitet.

Kontaktinformasjon Skjærgårdstjenesten
Hvaler:
Bård-Henrik Vikerheim
Mobil: 90 06 74 62
e-post: barvik@hvaler.kommune.no

Kontaktinformasjon Skjærgårdstjenesten
Fredrikstad:
Therese Sivertsen
Mobil: 93 49 89 48
e-post: thesiv@fredrikstad.kommune.no

Ytre Hvaler nasjonalpark skal informeres om planlagt aktivitet i nasjonalparken.

Skjærhalden, 19.01.2021

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Monika Olsen, nasjonalparkforvalter

Ytre Hvaler nasjonalpark

Telefon: 69 24 70 24
Mobil: 90 71 29 29
E-post: fmosmoo@statsforvalteren.no
Web: www.ytrehvaler.no

Ytre Hvaler nasjonalpark

Skjærhalden, 15.01.2021

Støttebrev - Til den det måtte angå

Norwegian Shores AS høster stillehavsøsters i Ytre Hvaler nasjonalpark.

Høstingen av stillehavsøsters, som er en uønsket art, fremmer det biologiske mangfoldet av andre arter, i tråd med den nasjonale handlingsplanen mot fremmede arter.

Uttaket av stillehavsøsters gjøres på den mest skånsomme måten, for hånd og med fridykkere fra båt, i områder vi ønsker at arten skal fjernes. Denne innsatsen har de primært gjennomført gjennom samarbeidspartner i Storm Østers AS ved Petter Bjørge.

Ytre Hvaler nasjonalpark støtter denne virksomheten og ser på dette som et viktig bidrag for å begrense utbredelsen av arten i nasjonalparken.

Med vennlig hilsen

Monika Olsen
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Statsforvalteren i Oslo og Viken

klima- og miljøvernavdelingen

Telefon: 69 24 70 24

Mobil: 90 71 29 29

E-post: fmosmoo@statsforvalteren.no

Web: www.ytrehvaler.no

Ytre Hvaler nasjonalpark

SAMARBEIDSAVTALE MELLOM YTRE HVALER NASJONALPARK OG OSLOFJORDENS FRILUFTSRÅD

1. Partene

Denne samarbeidsavtalen inngås mellom Oslofjordens Friluftsråd (heretter OF) og Ytre Hvaler nasjonalpark (heretter YHNP).

2. Kontakt

Kontaktperson hos YHNP er nasjonalparkforvalter Monika Olsen

Tlf: 69 24 70 24

Mobil: 90 71 29 29

e-post: fmosmoo@statsforvalteren.no

Kontaktperson hos OF er avdelingsleder Liv-Marit Hansen Toverud

Tlf: 99 51 93 86

e-post: livmarit@oslofjf.no

3. Innhold

Rydding av marin forsøpling i Ytre Hvaler nasjonalpark koordineres av Skjærgårdstjenesten (heretter SGT) i Hvaler og Skjærgårdstjenesten i Fredrikstad. Rydding foregår i nært samarbeid med nasjonalparkforvaltningen og aktuell kommune. Skjærgårdstjenesten koordinerer frivillig ryddeaktivitet i skjærgården, både organisert og uorganisert. Skjærgårdstjenesten organiserer også aktivitet knyttet til skoleklasser og næringsliv, samt at de organiserer henting av innsamlet avfall. Flere områder krever transport med båt.

Skjærgårdstjenesten rydder i tillegg vanskelig tilgjengelige steder i nasjonalparken. Disse områdene må ryddes av profesjonelle. Det vil være behov for bistand til spesielle områder. En samordning av OF med SGT om hvor de ønsker hjelp er viktig. Søndre Lauer, Tisler, Akerøya, Herføl, Nordbåene og Langholmen er store områder hvor SGT kan ha behov for ryddebistand. Noen områder er mer vanskelig tilgjengelig enn andre; som Søsterøyene og Struten. Her er det behov for rydding av dype klover der det ikke er forsvarlig at frivillige deltakere rydder.

Nasjonalparkforvalter melder fortløpende inn til Skjærgårdstjenesten vanskelige områder hvor det oppdages marint avfall. Særlig kløfter og viker mot syd/sydvest kan være mulige oppsamlingssteder for marint avfall. Slike områder er ofte vanskelig tilgjengelig, og bør ryddes av profesjonelle som OF og SGT. I tillegg er det en utfordring med mindre plastpartikler og mikroplast på enkelte områder. Disse områdene har ikke SGT alene kapasitet til å rydde.

Oslofjordens Friluftsråd kontakter Skjærgårdstjenesten for å gi bistand til rydding. YHNP informeres om planlagt aktivitet.

4. Vilkår

- Vilkår for arbeidet i hvert område avtales nærmere. Ta helst kontakt på e-post med nasjonalparkforvalter før rydding igangsettes.
- Ikke gå inn i områder med ferdselsforbud i perioden 15. mars-15. juli. Flere fuglearter (spesielt ærfugl og gjess) starter hekkingen tidligere enn 15. april og hekker nært stranda. Vi ønsker derfor ikke organisert rydding etter 15. mars, selv om ferdselsforbudsperioden starter 15. april.
- Områder med strandenger, siv-belter etc. kan ha sårbar vegetasjon og være hekke- og oppholdsområde for flere fuglearter. Generelt regner vi med at vegetasjonen tåler tråkk som følge av en ryddeaksjon, mens hensyn til fuglelivet gjøres ved å velge riktig årstid.
- Områder der det er behov for grundigere rydding f.eks. med behov for motorisert ferdsel, graveutstyr etc. må varsles tidlig, da det må vurderes om det må utarbeides egen tillatelse fra vernemyndigheten for dette.

5. Annen informasjon

Kontaktinformasjon Skjærgårdstjenesten
Hvaler:
Bård-Henrik Vikerheim
Mobil: 90 06 74 62
e-post: barvik@hvaler.kommune.no

Kontaktinformasjon Skjærgårdstjenesten
Fredrikstad:
Therese Sivertsen
Mobil: 93 49 89 48
e-post: thesiv@fredrikstad.kommune.no

Sted/dato: Slemmestad 18.01 2021

*Etter våre rutiner er dette brevet godkjent
og sendt uten underskrift*

Monika Olsen
Ytre Hvaler nasjonalpark

Liv-Marit Hansen Toverud
Oslofjordens Friluftsråd